

# OPEN CALL

## *Sprogforum 79 (2024)*

### Dekolonisering af sprog- og kulturpædagogikken

Sprogforum har især haft artikler om de sprog der undervises mest i Danmark: engelsk, tysk, fransk, spansk og italiensk som fremmedsprog og dansk som andetsprog. Når vi ser på disse sprog i et historisk perspektiv, er det klart at de alle har haft en betydelig rolle i de europæiske koloniseringsprocesser, nogle af dem helt siden 1400- og 1500-tallet.

De europæiske opdagelsesrejsende, søfolkene, handelsmændene, handelskompagnerne, præsterne, kolonisterne, de centrale og regionale myndigheder osv. talte europæiske sprog, og disse sprog blev installeret som magtsprog på bekostning af alle de andre sprog der blev talt i de besatte områder. Denne påtvingelse af de europæiske sprog var bare et af elementerne i de uhyrligheder der foregik i form af besatte territorier, slavegørelse, global 'forced migration', udryddelse eller betydelig decimering af befolkningsgrupper ('ethnocide') og deres sprog ('linguicide'), ødelæggelse af sociale systemer, og undertrykkelse af vidensformer ('epistemicide') for at opnå og opretholde magten i de besatte områder – på trods af hård modstand mange steder.

I dag eksisterer koloni-imperierne ikke længere i formel forstand. Men verden – både de tidligere kolonier og de europæiske lande – lever stadig med eftervirkninger af kolonitiden. Mange tidligere dominerede områder eller lande er ved at tilkæmpe sig en mere uafhængig, respekteret status i verdensordenen. Det gælder fx lande i Latinamerika, Asien og Afrika, og det gælder Færøerne og Grønland. Nogle forskere og politikere siger det på den måde at der er brug for en dekolonisering af verden, af vores uddannelser, af vores tankegang ('decolonising our minds').

Derfor foreslår vi et temanummer af Sprogforum der fokuserer på *dekolonisering af sprog- og kulturpædagogikken*. Nummeret åbner for en diskussion af hvordan vi kan gentænke sprog- og kulturpædagogikken i en dekolonial forståelsesramme, hvor vi i højere grad ser sproget i et globalt perspektiv, inddrager dets problematiske verdenshistorie og diskuterer hvordan man kan bruge sproget i den nuværende verdensorden. At vi gør op med orientalismen: den traditionelle opdeling i 'os' og 'dem', mellem 'the west' og 'the rest', og inddrager andre synsvinkler end det danske og europæiske/vestlige. Vi efterlyser teoretisk forankrede artikler som fx handler om:

- Orientalisme i sprogfagene, både fremmedsprogene og dansk som andetsprog
- Dekolonisering af læremidler i fremmedsprogene og dansk som andetsprog
- Repræsentation af verden i læremidler
- Tidligere kolonier, fx Indien eller Pakistan i engelskundervisningen
- Afrika i sprogundervisningen (fransk, engelsk, tysk)
- Sprogundervisning der inddrager forhold vedr. Grønland eller Færøerne
- Latinamerika i spansk- og portugisiskundervisningen

- Undervisning om Mellemøsten i forskellige sprog
- Translanguaging i et dekoloniale perspektiv
- Sprogundervisning der beskæftiger sig med sprog- og kulturhierarkier i Danmark eller andre steder
- Eurocentrisme i samfundet af betydning for sprogfagene

**Temareaktion:** Lone K. Svarstad (temareaktion), Karen Risager og Susana Fernández

Vi modtager gerne empiriske, teoretiske og metodiske bidrag, der behandler forskellige aspekter af sprog- og kulturpædagogikken.

Artiklerne skal være forfattet på dansk eller et skandinavisk sprog og have en længde på max. 7 sprogforumsider (14.000 enheder inklusive mellemrum).

Bibliografi (max. 10 referencer) indgår i de 14.000 enheder.

Artiklerne fagfællebedømmes (peer review). Sprogforum er optaget på BFI-listen (1 point).

Forslag til artikler med kort abstract (max. 500 ord) bedes sendt til temareaktionen på e-mail [LOSV@kp.dk](mailto:LOSV@kp.dk) senest den 8. november 2023. Herefter udvælges de abstracts vi går videre med, og der gives besked til alle der har fremsendt abstracts. Det forventes svar kort herefter.

**Deadline for indlevering af artikler er 1. marts 2024**

Sprogforum nr. 79 udkommer december 2024

Læs mere om Sprogforum & Call på <https://tidsskrift.dk/spr>